

Ulotka informacyjna dla pacjenta dotycząca pałeczek jelitowych ESBL

Czym jest ESBL?

ESBL to drobnoustroje (bakterie) żyjące w jelitach. ESBL jest skrótem od bakterii wytwarzających beta-laktamazy o rozszerzonym spektrum, ale w tej ulotce będziemy używać tylko krótkiej nazwy - ESBL.

Bakterie ESBL są odporne na działanie wielu antybiotyków. Oznacza to, że trudniej je zabijać antybiotykami niż inne powszechnie występujące bakterie żyjące w jelitach. Czasami bakterie odporne na antybiotyki nazywa się „superbakteriami”. ESBL są bardzo podobne do innych superbakterii, nazywanych CPE (Enterobacterales produkujących karbapenemazy). Różnica polega na tym, że CPE są jeszcze bardziej odporne na antybiotyki niż ESBL.

U większości osób bakterie ESBL żyją nieszkodliwie w jelicie i nie powodują infekcji. Czasami jednak mogą dostać się do pęcherza i powodować zakażenie pęcherza (zapalenie pęcherza) lub zakażenie nerek (odmiedniczkowe zapalenie nerek), nawet u osób, które są ogólnie zdrowe.

U niektórych pacjentów bakterie ESBL mogą powodować bardzo poważne zakażenia - na przykład podczas intensywnej opieki medycznej lub chemioterapii. Jeśli wystąpi infekcja bakteriami ESBL, można ją leczyć specjalnymi antybiotykami, ale niektóre z tych popularnych antybiotyków nie działają. W przypadku poważnej infekcji bakteriami ESBL lekarze muszą się o niej natychmiast dowiedzieć, aby jak najszybciej podać odpowiednie antybiotyki.

Jak ESBL się u mnie pojawiły?

Bakterie ESBL występują teraz znacznie częściej niż 20 lat temu. Ponieważ są one teraz tak powszechne, zwykle nie ma możliwości wyjaśnić skąd pojawiły się u konkretnej osoby. Bakterie mogły być w jelitach przez miesiące lub nawet lata przed badaniem, które wykazało obecność ESBL. Wynika to z faktu, że u większości osób bakterie ESBL mogą żyć nieszkodliwie w jelitach przez długi czas.

Bakterie ESBL powszechnie występują u niektórych zwierząt i są obecne w niektórych rodzajach surowego mięsa. Bakterie ESBL występują jeszcze częściej w niektórych innych krajach. Z tego powodu ludzie czasami zarażają się bakteriami ESBL podczas wakacji, pracy za granicą lub korzystania z opieki zdrowotnej w innych krajach.

Dwadzieścia lat temu bakterie ESBL występowały rzadko, z wyjątkiem osób, które spędziły dużo czasu w szpitalu. Nadal można zarazić się ESBL w szpitalach, ale obecnie bakterie ESBL występują również powszechnie w domach opieki, w domach i w miejscach publicznych.

Jakie są objawy zakażenia bakterią ESBL?

Dopóki bakterie ESBL pozostają w jelitach, nie powodują choroby. Bakterie nie powodują biegunki ani bóli żołądka. Jeśli jednak bakterie ESBL dostaną się do pęcherza, nerek lub krwi, mogą spowodować infekcję. Kiedy tak się dzieje, często występuje podwyższona temperatura ciała, ból i dreszcze, tak jak w przypadku innych infekcji. Jedyną różnicą jest to, że jeśli potrzeba zastosować leczenie, wiele zwykłych antybiotyków nie działa. Lekarz będzie musiał podać specjalne antybiotyki w celu wyleczenia infekcji bakteriami ESBL.

Jak długo będzie trwać zakażenie bakteriami ESBL?

Bakterie ESBL mogą żyć w jelitach przez miesiące, a nawet lata. Jeśli nie przyjmuje się antybiotyków przez długi czas, zwiększa się szansa, że znikną. Jeśli często przyjmuje się antybiotyki, więcej czasu zajmuje zniknięcie bakterii ESBL.

Jak można ograniczyć rozprzestrzenianie się bakterii ESBL?

Najlepszym sposobem na ograniczenie rozprzestrzeniania się wszystkich bakterii i wirusów jest utrzymywanie krawędzi toalety, uchwytu spłuczki i deski w czystości oraz dokładne mycie rąk po wyjściu z toalety, przed jedzeniem i po dotknięciu surowego mięsa.

W trakcie pobytu pacjenta w szpitalu, pracownicy szpitala będą szczególnie uważnie myć ręce po wykonaniu zabiegów medycznych i opiekuńczych. Czasami pracownicy będą nosić fartuch i rękawiczki. Jeśli to możliwe, pacjent czasami może otrzymać pokój jednoosobowy. Kroki te podejmuje się w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się bakterii ESBL w szpitalu. Należy koniecznie poinformować pracowników szpitala, że jest się zakażonym bakteriami ESBL.

Co się dzieje po powrocie do domu?

Jest bardzo małe ryzyko, że bakterie ESBL wyrządzą poważne szkody osobom w dobrym stanie zdrowia. Podczas codziennego normalnego życia w domu i poza domem nie trzeba robić nic szczególnego. Ubrania, pościel można prać tak jak zawsze, a naczynia myć jak zwykle. Jednak, podobnie jak w każdym przypadku, zalecamy dokładne mycie rąk. Każdy powinien myć ręce przed

jedzeniem lub przygotowywaniem posiłków. Czyste ręce chronią przed rozprzestrzenieniem się większości bakterii, nie tylko ESBL.

Zachowanie dobrej higieny rąk przez cały czas pomaga zapobiegać rozprzestrzenianiu się bakterii i wirusów. Po skorzystaniu z toalety bardzo ważne jest, aby pozostawić toaletę w czystości i w stanie, w jakim chciałoby się ją samemu zastać.

Dodatkowe informacje

Wszelkie pytania i prośby o informacje na temat bakterii ESBL prosimy kierować do pracowników medycznych. Informacje na temat higieny rąk, kontroli zakażeń i ochrony przed superbakteriami w domu można znaleźć pod adresem www.hse.ie/infectioncontrol

Informacje tu zawarte zatwierdzono w ramach Krajowego programu BHP w zakresie odporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i kontroli zakażeń. Krajowa agencja ds. piśmienności dorosłych (National Adult Literacy Agency) wyróżniła ten tekst znakiem przystępnego języka

Publikacja: Styczeń 2019